

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny
z przedmiotu muzyka klasa 4
w Szkole Podstawowej nr 1 w Goleniowie
im. Noblistów Polskich

Wymagania sformułowano w oparciu
o “Program nauczania ogólnego muzyki w klasach 4-7 szkoły podstawowej”
autorstwa Moniki Gromek, Grażyny Kilbach “Lekcja muzyki”

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

Wymagania ogólne

Wszystkie wymagania na ocenę wyższą zawierają wymagania dla wszystkich stopni niższych.

Ocena niedostateczna:

Uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, który nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych na ocenę dopuszczającą.

Ocena dopuszczająca:

Uczeń:

• niezbyt poprawnie z dużą pomocą nauczyciela lub w grupie śpiewa co najmniej dwie piosenki przewidziane w programie nauczania lub z repertuaru dodatkowego,   • gra na instrumencie melodycznym gamę i co najmniej dwa utwory przewidziane w programie nauczania lub z repertuaru dodatkowego, wybranego przez ucznia,   • na każdej lekcji próbuje podejmować działania muzyczne (śpiewanie, granie, nauka podstawowych kroków tanecznych itp.) korzystając z pomocy nauczyciela,   • dysponuje tylko fragmentaryczną wiedzą,   • wymienia niektóre terminy muzyczne,   • łączy niektóre nazwy solmizacyjne i literowe z nutami,   • wykonuje najprostsze polecenia – ćwiczenia rytmiczne – wykonuje z pomocą nauczyciela lub w grupie.

Ocena dostateczna:

Uczeń:

• z dużą pomocą nauczyciela lub w grupie śpiewa co najmniej trzy piosenki przewidziane

w programie nauczania lub z repertuaru dodatkowego, wybranego przez ucznia.

- z dużą pomocą nauczyciela gra na używanym na lekcjach instrumencie melodycznym co najmniej trzy melodie przewidziane w programie nauczania lub z repertuaru dodatkowego, wybranego przez ucznia.
- wykonuje najprostsze ćwiczenia rytmiczne gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych niemelodycznych.
- wymienia i rozumie niektóre terminy i pojęcia muzyczne,

Ocena dobra:

- poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela śpiewa co najmniej cztery piosenki przewidziane w programie nauczania lub z repertuaru dodatkowego.
- poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela gra co najmniej 4 melodie na używanym na lekcjach instrumencie melodycznym,
- próbuje wykonywać samodzielnie proste rytmy –gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych, niemelodycznych
- rytmizuje łatwe teksty,
- zna i wymienia nazwy solmizacyjne nut
- zna podstawowe terminy muzyczne i wie co one oznaczają,
- podaje co najmniej dwa nazwiska wybitnych kompozytorów z programu 4klasy,

Ocena bardzo dobra:

Uczeń:

- prawidłowo i samodzielnie śpiewa pięć piosenek przewidzianych w programie nauczania oraz co najmniej jedną piosenkę z repertuaru dodatkowego.
- prawidłowo i samodzielnie gra na instrumentach melodycznych pięć melodii przewidzianych w programie nauczania,
- potrafi rytmizować teksty,
- zna i wymienia nazwy solmizacyjne i literowe nut
- rozumie zapis nutowy i potrafi się nim posługiwać,
- zna i rozumie podstawowe terminy muzyczne z programu 4 klasy,
- podaje co najmniej trzy nazwiska wybitnych kompozytorów z programu 4klasy,

Ocena celująca:

Uczeń:

- prawidłowo i całkowicie samodzielnie śpiewa co najmniej 6 piosenek przewidzianych w programie nauczania oraz co najmniej dwie piosenki z repertuaru dodatkowego,
- prawidłowo gra na instrumentach melodycznych co najmniej pięć melodii z podręcznika oraz co najmniej dwie melodie z repertuaru dodatkowego,
- zna zapis nutowy oraz nim się posługuje,
- potrafi ułożyć melodię z gamy C-dur i zagrać ją na instrumencie melodycznym,
- wykonuje różne zadania twórcze, np. układa melodię do wiersza, akompaniament perkusyjny do piosenki,
- samodzielnie odczytuje i wykonuje dowolny utwór,
- potrafi rozpoznać budowę utworu muzycznego,
- rozpoznaje brzmienia poznanych instrumentów i głosów,

- zna terminy i pojęcia muzyczne oraz stosuje je w trakcie śpiewania i grania na instrumentach melodycznych,
- podaje co najmniej cztery nazwiska wybitnych kompozytorów z programu 4 klasy,

Klasyfikacja śródroczna - szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

Temat	Ocena dopuszczająca (2) Uczeń otrzymuje ocenę dopuszczającą, jeśli opanował poniższe wymagania:	Ocena dostateczna (3) Uczeń otrzymuje ocenę dostateczną, jeśli opanował wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:	Ocena dobra (4) Uczeń otrzymuje ocenę dobrą, jeśli opanował wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:	Ocena bardzo dobra (5) Uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, jeśli opanował wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:	Ocena celująca (6) Uczeń otrzymuje ocenę celującą, jeśli opanował wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
1. Zaczynamy muzyczne przygody. Organizacja pracy	Lekcja, na której uczniowie i nauczyciel poznają się, ustalają zasady współpracy na lekcjach muzyki, zapoznają się z wymaganiami edukacyjnymi na poszczególne oceny. "Piosenka jest okazją do pierwszego wspólnego muzykowania i do rozpoznania stopnia rozśpiewania klasy. „Muzyczna powitanka” i taniec powitalny pozwalają uczniom doświadczyć odmienności lekcji muzyki w zestawieniu z zajęciami z innych przedmiotów.				
2. Dźwięki gamy dobrze znamy. Gama C –dur, nazwy solmizacyjne dźwięków.	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje w grupie próby śpiewania piosenki „Do-re-mi-fanka”. 	<ul style="list-style-type: none"> • z dużą pomocą nauczyciela lub podejmuje w grupie próby śpiewania piosenki „Do-re-mi-fanka” • wymienia nazwy solmizacyjne gamy C-dur 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie z niewielką pomocą nauczyciela śpiewa solo lub w grupie „Śpiewankę do-re-mi-fankę”, • wykonuje gamę C-dur za pomocą solmizacji, • wyjaśnia, co to są gama i solmizacja 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo „Śpiewankę do-re-mi-fankę” 	<ul style="list-style-type: none"> • układa rymowaną do gamy wykonywaną w górę i w dół,
3. Dźwięki i gesty. Fonogestyka i utrwalenie nazw solmizacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje w grupie próby śpiewania piosenki „Jawor” • rozpoznaje flet prosty na ilustracji i w rzeczywistości, 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje próby zagrania na flecie, stara się dostosować do wskazówek nauczyciela, • podejmuje próby z pomocą 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenkę „Jawor” z niewielką pomocą nauczyciela lub w grupie. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, do czego służy fonogestyka, • śpiewa solo gamę C-dur solmizacyjnie z 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje solo piosenkę „Jawor” z użyciem fonogestyki,

		nauczyciela zaspiewania solmizacyjnie gamę C-dur z wykorzystaniem fonogestyki	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje utwór „Jesienne nutki” z wykorzystaniem fonogestyki z niewielką pomocą nauczyciela, • realizuje ćwiczenia fletowe 	wykorzystanie m fonogestyki	
4. Muzyczne litery. Nazwy literowe dźwięków	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje w grupie z dużą pomocą nauczyciela piosenkę „Kot na klawiszach”, • z dużą pomocą nauczyciela odczytuje i zapisuje dźwięki gamy C – dur oraz łączy samodzielnie niektóre nazwy solmizacyjne i literowe z nutami, 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje próby zagrania na dzwoneczkach gamę C -dur, stara się dostosować do wskazówek nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje i zapisuje z niewielką pomocą nauczyciela dźwięki gamy C –dur oraz zna ich nazwy literowe i solmizacyjne, • wykonuje z niewielką pomocą nauczyciela gamę C –dur z wykorzystaniem nazw literowych, 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenkę „Kot na klawiszach”, • wykonuje samodzielnie gamę C –dur z wykorzystaniem nazw literowych, 	<ul style="list-style-type: none"> • układa melodię z dźwięków gamy C – dur i gra ją na dzwoneczkach
5. Porozmawiaj z echem, czyli głośno i cicho.	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje próbę śpiewu w grupie piosenki „Zabawy z echem”, • zna i rozumie pojęcia: cicho i głośno 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje z dużą pomocą nauczyciela lub w grupie próbę śpiewu piosenki „Zabawy z echem”, • odczytuje skróty: p, f 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie lub solo z niewielką pomocą nauczyciela piosenkę „Zabawy z echem”, • tłumaczy, co to jest dynamika, • wymienia podstawowe 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenkę „Zabawy z echem”, • wymienia wszystkie poznane oznaczenia dynamiki i wyjaśnia ich znaczenie, • określa jaka dynamika 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje solo na flecie utwór „Jesienne nutki”

			<p>oznaczenia dynamiki (piano i forte) i wyjaśnia ich znaczenie,</p> <ul style="list-style-type: none"> • gra na flecie poznane dźwięki, • w grupie wykonuje na flecie utwór „Jesienne nutki” 	<p>została zastosowana w słuchanych utworach,</p>	
<p>6. Śpiewamy pięknie dla naszych nauczycieli. (Emisja głosu i dykcja.) Piosenka „Czternastego października”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje próbę śpiewu w grupie piosenki „Czternastego października” • pod kierunkiem nauczyciela, zachęcony, wykonuje niektóre z zaproponowanych ćwiczeń emisyjnych i dykcyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę „Czternastego października”, • wykonuje ćwiczenia emisyjne i dykcyjne • rozpoznaje znak repetycji 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo z niewielką pomocą nauczyciela lub w grupie piosenkę „Czternastego października”, • wyjaśnia, czym są emisja głosu i dykcja, • wykonuje ćwiczenia emisyjne i dykcyjne, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co oznacza znak repetycji, i realizuje zapis nutowy zawierający ten symbol • śpiewa solo z niewielką pomocą nauczyciela lub w grupie piosenkę „Czternastego października”, 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje solo piosenkę „Czternastego października” • stosuje zasady dotyczące emisji głosu podczas śpiewu,
<p>7. Warsztat muzyczny</p>	<p>Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń.</p>				
<p>8. Z rytmem za pan brat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje próbę śpiewu w grupie piosenki „Poczuj rytm”, • wie co to jest pauza i rozumie jej znaczenie, 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje w grupie piosenkę z dużą pomocą nauczyciela „Poczuj rytm”, • odczytuje i zapisuje z pomocą nauczyciela elementy notacji muzycznej: ćwierćnuta, 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje solo z pomocą nauczyciela lub w grupie piosenkę „Poczuj rytm”, • rozpoznaje i nazywa wartości rytmiczne określonych nut i pauz 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenkę „Poczuj rytm”, 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje samodzielnie rapowaną część piosenki,

		ósemka, szesnastka,			
9. Rytmiczne zabawy.	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje próbę realizacji w grupie jednego głosu z partytury rytmicznej, 	<ul style="list-style-type: none"> • z dużą pomocą nauczyciela realizuje w grupie jeden głos z partytury rytmicznej, • z dużą pomocą nauczyciela stosuje gestodźwięki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: rytm, tataizacja, gestodźwięki, • z niewielką pomocą nauczyciela realizuje jeden głos z partytury rytmicznej, • z niewielką pomocą nauczyciela stosuje gestodźwięki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: rytm, tataizacja, gestodźwięki, • samodzielnie realizuje jeden głos z partytury rytmicznej, 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie stosuje gestodźwięki
10. Gdy piosenka szła z wojskiem.	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje próby śpiewania w grupie piosenkę „Przybyli ułani”, • podejmuje próby zagrania na flecie wybranych dźwięków, stara się dostosować do wskazówek nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa z dużą pomocą nauczyciela w grupie piosenkę „Przybyli Ułani”, • w grupie wykonuje melodię na flecie, 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie lub solo z dużą pomocą nauczyciela piosenkę „Przybyli ułani”, • wykonuje w grupie akompaniament do piosenki, • uczestniczy w musztrze paradnej wykonywanej do muzyki, • gra samodzielnie lub z niewielką pomocą nauczyciela wybrane dźwięki na flecie, • w grupie wykonuje 	<ul style="list-style-type: none"> • realizuje wszystkie głosy z partytury zawierającej akompaniament do piosenki, • gra solo melodię na flecie 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenkę „Przybyli ułani”,

			melodię na flecie lub samodzielnie z niewielką pomocą nauczyciela,		
11. Mazurek Dąbrowskiego” i symbole narodowe	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa z pamięci jedną zwrotkę „Mazurka Dąbrowskiego”, • z dużą pomocą nauczyciela próbuje zagrać poznane dźwięki na flecie, 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa z pamięci dwie zwrotki „Mazurka Dąbrowskiego”, 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa z pamięci trzy zwrotki Mazurka Dąbrowskiego”, • wyjaśnia, co to jest hymn, • wymienia symbole narodowe, • gra poznane dźwięki na flecie, • w grupie wykonuje na flecie melodię, 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa z pamięci cztery zwrotki Mazurka Dąbrowskiego, • przedstawia historię hymnu polskiego na podstawie wiadomości z lekcji, 	<ul style="list-style-type: none"> • gra solo melodię „Mazurka Dąbrowskiego” na flecie,
12. Warsztat muzyczny	Lekcja służy powtórzeniu i utwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń				
13. Świąteczne tradycje w naszych domach.	<ul style="list-style-type: none"> • Podejmuje w grupie próbę śpiewu piosenki „Nie miały aniołki”, • śpiewa w grupie kolędę „Lulajże, Jezuniu” 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje w grupie piosenkę „Nie miały aniołki”, • śpiewa i z pomocą nauczyciela gra w grupie kolędę „Lulajże, Jezuniu” 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje w grupie piosenkę „Nie miały aniołki”, • śpiewa i gra w grupie lub solo z niewielką pomocą nauczyciela kolędę „Lulajże, Jezuniu” 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje solo piosenkę „Nie miały aniołki”, • śpiewa i gra solo kolędę Lulajże, Jezuniu”, 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje nawiązanie do kolędy Lulajże, Jezuniu” w słuchanym utworze F. Chopina

14. Kolędy polskie.	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje próby śpiewania w grupie kolędy 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa i z pomocą nauczyciela gra w grupie wybrane kolędy, • podejmuje próbę wykonania na flecie dźwięku gis1 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa i gra w grupie wybrane kolędy lub solo z niewielką pomocą nauczyciela • wykonuje dźwięk gis1 na flecie • wie i wyjaśnia, kto to jest kołédnik, 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa i gra solo wybrane kolędy • opowiada o tradycjach bożonarodzeniowych, 	<ul style="list-style-type: none"> • wie i wyjaśnia co to jest kolęda i pastorałka, dostrzega i potrafi wyjaśnić różnice pomiędzy kolędą a pastorałką.
15. Zima dźwiękiem malowana.	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje próby śpiewu w grupie piosenkę „Zima”, 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę „Zima”, • potrafi wymienić głosy wokalne, 	<ul style="list-style-type: none"> • stara się śpiewać solo z niewielką pomocą nauczyciela piosenkę „Zima”, • wymienia głosy wokalne i omawia ich podział, • wyjaśnia znaczenie terminu: barwa dźwięk, 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje solo piosenkę Zima, 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje głosy wokalne w słuchanych utworach
16. Dla babci i dziadka.	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie „Piosenkę dla babci i dziadka”, 	<ul style="list-style-type: none"> • gra w grupie na instrumentach perkusyjnych utwór „Taniec śnieżynek” 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie lub solo z niewielką pomocą nauczyciela „Piosenkę dla babci i dziadka”, • wykonuje w grupie akompaniament perkusyjny do „Piosenki dla babci i dziadka” 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo „Piosenkę dla babci i dziadka”, 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje samodzielnie akompaniament perkusyjny do „Piosenki dla babci i dziadka.

			<ul style="list-style-type: none"> • gra samodzielnie na instrumentach perkusyjnych utwór „Taniec śnieżynek”; 		
17. Zabawy z piosenką. Forma AB i jej przykłady	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje próby śpiewu w grupie „Śpiewankę o piosence” 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje w grupie „Śpiewankę o piosence”; • rozpoznaje i nazywa w piosence refren i zwrotkę 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje w grupie lub solo z niewielką pomocą nauczyciela „Śpiewankę o piosence”; • wyjaśnia, czym są refren i zwrotka, • tłumaczy, na czym polega forma AB 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje solo „Śpiewankę o piosence”; • rozpoznaje formę AB w słuchanych utworach, 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia formę AB za pomocą ruchu lub w postaci graficznej, • układa własny utwór w formie AB,

18. Warsztat muzyczny   Lekcja służy powtórzeniu i utwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń

Klasyfikacja roczna.

Uczeń spełnia wymagania ujęte w klasyfikacji śródrocznej a ponadto:

19. Instrumenty perkusyjne	<ul style="list-style-type: none"> • klasyfikuje poznane instrumenty jako perkusyjne 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia co najmniej dwa spośród poznanych instrumentów perkusyjnych o określonej wysokości dźwięku 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia instrumenty perkusyjne i omawia ich podział na grupy, • wykonuje utwór „Etiudka rytmiczna”; 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje brzmienia wybranych instrumentów perkusyjnych, • omawia historię instrumentów perkusyjnych na podstawie wiadomości z lekcji, 	<ul style="list-style-type: none"> • gra na dzwoneczkach wybrany utwór muzyczny
20. Dzieciństwo Fryderyka Chopina	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje w grupie piosenkę „Muzyczne echo Warszawy”; • zna nazwisko Fryderyka Chopina 	<ul style="list-style-type: none"> • kojarzy Fryderyka Chopina z muzyką fortepianową 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje podstawowe informacje dotyczące dzieciństwa 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje solo piosenkę „Muzyczne echo Warszawy”; 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o dzieciństwie Chopina na podstawie wiadomości zawartych w infografice „Z

	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że Fryderyk Chopin był polskim kompozytorem • zna miejsce urodzin Fryderyka Chopina 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że Fryderyk Chopin spędził młode lata w Warszawie 	<p>Fryderyka Chopina</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykonuje solo z niewielką pomocą nauczyciela piosenkę „Muzyczne echo Warszawy”. 		<p>albumu Pani Justyny: Fryderyk Chopin – cudowne dziecko.</p>
21. Ludowa zabawa.	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje próby śpiewu w grupie piosenkę „Uciekła mi przepióreczka” • podaje co najmniej dwa polskie tańce narodowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje w grupie piosenkę „Uciekła mi przepióreczka” , • wie, że mazur jest polskim tańcem narodowym • wymienia co najmniej trzy tańce narodowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje solo z niewielką pomocą nauczyciela piosenkę „Uciekła mi przepióreczka” , • wyjaśnia, czym jest folklor, • wymienia wszystkie polskie tańce narodowe, • podaje charakterystyczne cechy mazura. 	<ul style="list-style-type: none"> • bierze udział w zabawie „Przepióreczka” , 	<ul style="list-style-type: none"> • wyklaskuje charakterystyczny rytm mazura,
22. Warsztat muzyczny	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń.				
23. Muzyczne powitanie wiosny	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje w grupie piosenkę “Wszystko kwitnie wkoło”, • podejmuje próbę zagrania w grupie utworu „Ptasi koncert” z dużą pomocą nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> • gra w grupie utwór „Ptasi koncert” z niewielką pomocą nauczyciela, 	<ul style="list-style-type: none"> • gra w grupie utwór „Ptasi koncert”, • bierze udział w zabawie „Z gaikiem idziemy” 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenkę „Wszystko kwitnie wkoło”, 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje wiosenny taniec, • improwizuje wiosenną melodię na flecie.

24. Wielkanoc.	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje próby śpiewu w grupie „Wielkanocną piosenkę”, • wie, że Wielkanoc to święto kościelne • podaje co najmniej jeden zwyczaj wielkanocny, 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje w grupie „Wielkanocną piosenkę”, • wymienia przynajmniej dwa wielkanocne zwyczaje i obrzędy charakterystyczne dla regionu, w którym mieszka 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje w grupie lub solo z niewielką pomocą nauczyciela „Wielkanocną piosenkę”, • wymienia przynajmniej trzy wielkanocne zwyczaje i obrzędy charakterystyczne dla regionu, w którym mieszka 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i omawia wielkanocne zwyczaje i obrzędy charakterystyczne dla regionu, w którym mieszka, • wykonuje solo „Wielkanocną piosenkę”, 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat wysłuchanej muzyki wielkanocnej, • wymienia i omawia zwyczaje i obrzędy wielkanocne zachowywane w całym kraju.
25. Dzień Ziemi.	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje próby śpiewu w grupie piosenkę „Ekorock”, • wie, co to znaczy – ekologia. • podejmuje próby wykonania własnego ekologicznego instrumentu muzycznego, z dużą pomocą nauczyciela, 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę „Ekorock”, • realizuje z dużą pomocą nauczyciela proste rytmy na instrumentach wykonanych z materiałów i surowców wtórnych, 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie lub solo z niewielką pomocą nauczyciela piosenkę „Ekorock”, • wykonuje z niewielką pomocą nauczyciela własny ekologiczny instrument muzyczny oraz z pomocą nauczyciela realizuje na nich proste rytmy, 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenkę „Ekorock”, 	<ul style="list-style-type: none"> • określa nastrój słuchanej muzyki • konstruuje „instrumenty ekologiczne” i realizuje samodzielnie na nich rytmy,
26. Majowe święta Polaków. Kropka przy nucie	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje w grupie piosenkę „Polska flaga”, 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje zapis kropki przy nucie, 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje w grupie lub solo z niewielką pomocą nauczyciela piosenkę „Polska flaga”, • wyjaśnia, jakie jest znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje solo piosenkę „Polska flaga”, 	<ul style="list-style-type: none"> • realizuje na różne sposoby rytm punktowy.

			kropki przy nucie.		
27. Warsztat muzyczny	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń.				
28. Dla Ciebie, mamo, dla Ciebie, tato.	<ul style="list-style-type: none"> wykonuje w grupie piosenki dla mamy i taty , podejmuje próby grania w grupie na flecie „Utwór dla taty” z dużą pomocą nauczyciela, 	<ul style="list-style-type: none"> wykonuje w grupie piosenki dla mamy i taty, w grupie gra na flecie „Utwór dla taty” z niewielką pomocą nauczyciela, 	<ul style="list-style-type: none"> stara się z niewielką pomocą nauczyciela wykonać solo w grupie piosenki dla mamy i taty, w grupie gra na flecie „Utwór dla taty” 	<ul style="list-style-type: none"> wykonuje solo piosenki dla mamy i taty, 	<ul style="list-style-type: none"> gra solo na flecie „Utwór dla taty”,
29. Niech żyją wszystkie dzieci.	<ul style="list-style-type: none"> podejmuje próby śpiewu w grupie piosenkę „Kolorowe dzieci”, śpiewa w grupie „Piosenkę z Afryki”, 	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa w grupie piosenkę „Kolorowe dzieci”, śpiewa w grupie „Piosenkę z Afryki”, w grupie gra na flecie utwór Sakura z pomocą nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa w grupie lub solo z niewielką pomocą nauczyciela piosenkę „Kolorowe dzieci”, oraz „Piosenkę z Afryki” uczestniczy w zabawach dziecięcych z różnych stron świata, w grupie gra na flecie utwór Sakura 	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa solo piosenkę „Kolorowe dzieci”, wykonuje solo „Piosenkę z Afryki”, 	<ul style="list-style-type: none"> gra solo na flecie utwór Sakura.
30. Muzykujemy wakacyjnie!	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa w grupie piosenkę „Morskie opowieści 	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa w grupie piosenkę „Morskie opowieści”, wie co to jest szanta 	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa w grupie lub solo z niewielką pomocą nauczyciela piosenkę „Morskie opowieści”, 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, czym jest szanta. śpiewa solo piosenkę „Morskie opowieści”. 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje ilustrację ruchową do utworu,

			• wykonuje akompaniament perkusyjny do piosenki,		

Ocenę niedostateczną–uczeń otrzymuje tylko w sytuacjach wyjątkowych, np. gdy ma bardzo duże braki w zakresie podstawowych wymagań edukacyjnych dotyczących wiadomości i umiejętności przewidzianych dla klasy czwartej. Mimo pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać najprostszych poleceń wynikających z programu czwartej klasy.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych z przedmiotu MUZYKA

Dysleksja rozwojowa

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- zapewnić większą ilość ćwiczeń, aby uczeń opanował daną sprawność (w razie potrzeby zwolnić z wykonania ćwiczeń przerastających możliwości ruchowe ucznia), dotyczy w przypadku opanowania kroków podstawowych tańca;
- wielokrotnie tłumaczyć i wyjaśniać zasady i reguły różnych zadań muzycznych;
- pozwalać na korzystanie ze śpiewników, wzorów, zapisów nutowych;
- liberalnie oceniać wytwory artystyczne ucznia (śpiew, gra na instrumencie);
- w ocenianiu zwrócić większą uwagę na wysiłek włożony w wykonanie zadania, niż ostateczny efekt pracy.

Dysgrafia

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- w ocenianiu zwrócić większą uwagę na wysiłek włożony w wykonanie zadania, niż ostateczny efekt pracy;
- umożliwić ustne zaliczenie danej partii materiału;
- umożliwić wykonanie pracy pisemnej pismem drukowanym lub na komputerze. - używanie zeszytu formatu A4 lub A5, ale z szerszą liniaturą, szczególnie w przypadku problemów grafomotorycznych.

Dysortografia

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- podczas prac pisemnych nie oceniać popełnianych błędów ortograficznych, a skupić się na znajomości treści danego materiału;

Dyskalkulia

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- oceniać przede wszystkim tok rozumowania, a nie techniczną stronę liczenia (np. w przypadku metrum i wartości nut).

Inteligencja niższa niż przeciętna

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- zawsze uwzględniać trudności ucznia;
- w miarę możliwości pomagać, wspierać, dodatkowo instruować, naprowadzać, pokazywać na przykładzie;
- dzielić dane zadanie na etapy i zachęcać do wykonywania małutkimi krokami;
- nie zmuszać na siłę do śpiewania czy wykonywania ćwiczeń sprawiających uczniowi trudność;
- dawać więcej czasu na opanowanie danej umiejętności, cierpliwie udzielać instruktażu;
- nie krytykować, nie oceniać negatywnie wobec klasy;
- unikać abstrakcyjnych, trudnych dla ucznia pojęć;
- podczas oceniania brać przede wszystkim pod uwagę stosunek ucznia do przedmiotu, jego chęci, wysiłek, przygotowanie do zajęć w materiały, niezbędne pomoce itp.;
- włączać do rywalizacji tylko tam, gdzie uczeń ma szansę;

Niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- zminimalizować nadmiar rozpraszających bodźców;
- dbać o wymianę informacji między nauczycielami i rodzicami na temat osiągnięć
- umożliwić opanowanie tylko części zadanego materiału;
- umożliwić wykonanie utworu przy pomocy nauczyciela;
- umożliwić wykonanie tylko części utworu;
- dawać uczniom odczuć, że to co robią jest ważne i ciekawe

Niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym.

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- zawsze uwzględniać trudności ucznia;
- w miarę możliwości pomagać, wspierać, dodatkowo instruować, naprowadzać, pokazywać na przykładzie;
- dzielić dane zadanie na etapy i zachęcać do wykonywania małutkimi krokami;
- nie zmuszać na siłę do śpiewania czy wykonywania ćwiczeń sprawiających uczniowi trudność;
- dawać więcej czasu na opanowanie danej umiejętności, cierpliwie udzielać instruktażu;
- nie krytykować, nie oceniać negatywnie wobec klasy;
- podczas oceniania brać przede wszystkim pod uwagę stosunek ucznia do przedmiotu, jego chęci, wysiłek, przygotowanie do zajęć w materiały, niezbędne pomoce itp.;

Uczniowie z ADHD

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- pomagać uczniowi w skupieniu się na wykonywaniu jednej czynności;
- wydawać jasne, precyzyjne polecenie (na raz tylko jedno polecenie);
- formułować informacje dotyczące pracy domowej w sposób jasny i przejrzysty;
- przypominać o regułach;
- skupiać uwagę ucznia na tym co najważniejsze – kolor, podkreślenie;
- często chwalić ucznia za pozytywne zachowanie;
- angażowanie ucznia w konkretne działania;
- w miarę potrzeby opracować zrozumiały dla ucznia kontrakt (może być w formie ustnej);
- zapewnić uczniowi miejsce w pierwszej ławce.

Uczniowie słabosłyszacy

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- zapewnić dobre oświetlenie klasy oraz miejsce dla dziecka w pierwszej ławce w rzędzie od okna;
- umożliwić dziecku odwracanie się w kierunku innych kolegów odpowiadających na lekcji co ułatwi lepsze zrozumienie ich wypowiedzi;
- nauczyciel mówiąc do całej klasy, powinien stać w pobliżu dziecka zwrócony twarzą w jego stronę - nie powinien chodzić po klasie, czy być odwrócony twarzą do tablicy, to utrudnia dziecku odczytywanie mowy z jego ust;
- należy mówić do dziecka wyraźnie używając normalnego głosu i intonacji, unikać gwałtownych ruchów głową czy nadmiernej gestykulacji;
- eliminować zbędny hałas w klasie;
- nauczyciel winien upewnić się czy polecenia kierowane do całej klasy są właściwie rozumiane przez dziecko niedosłyszające. W przypadku trudności zapewnić mu dodatkowe wyjaśnienia, sformułować inaczej polecenie, używając prostego, znanego dziecku słownictwa. Można też wskazać jak to polecenie wykonuje jego kolega siedzący w ławce;
- w czasie lekcji wskazane jest używanie jak najczęściej pomocy wizualnych i tablicy (m.in. zapisanie nowego tematu, nowych i ważniejszych słów, dat na lekcji historii itp.)
- można przygotować uczniowi z niedosłuchem plan pracy na piśmie opisujący zagadnienia poruszane w wykładzie lub poprosić innych uczniów w klasie, aby robili notatki z kopią i udostępniali je koledze;
- aktywizować dziecko do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań, podtrzymywanie jego odpowiedzi przez dopowiadanie pojedynczych słów, umowne gesty, mimiką twarzy;
- nauczyciel podczas lekcji powinien często zwracać się do dziecka niesłyszającego, zadawać pytania – ale nie dlatego, aby oceniać jego wypowiedzi, ale by zmobilizować go do lepszej koncentracji uwagi i ułatwić mu lepsze zrozumienie tematu;
- przy ocenie prac pisemnych dziecka nie uwzględniać błędów wynikających z niedosłuchu;
- przy ocenie osiągnięć ucznia z wadą słuchu należy szczególnie doceniać własną aktywność i wkład pracy ucznia, a także jego stosunek do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność);
- zadawać więcej ćwiczeń muzyczno – teoretycznych, ze względu na brak dokładnej percepcji muzyki;
- aktywizować do zadań ruchowych.

Uczniowie słabowidzacy

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- właściwie umiejscowić dziecko w klasie, zapewniając dobre oświetlenie i widoczność;
- udostępniać teksty (np. testy sprawdzające wiedzę) w wersji powiększonej;
- podawać modele i przedmioty do obejrzenia z bliska, np., jeśli to możliwe instrumenty, plansze ze znakami muzycznymi;
- zwracać uwagę na szybką męczliwość dziecka związaną ze zużywaniem większej energii na patrzenie i interpretację informacji uzyskanych drogą wzrokową (wydłużyć czas na wykonanie określonych zadań);
- umożliwić dziecku korzystanie z płyt z nagraniami utworów omawianych na lekcji;
- umożliwić wykonanie prac metodą projektu na kartkach większego formatu niż zwykła kartka papieru;
- często zadawać pytania: „co widzisz?” w celu sprawdzenia i uzupełnienia słownego trafności doznań wzrokowych.

Uczniowie z zespołem Aspergera

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- eliminować bodźce rozpraszające;
- używanie słuchawek wygłuszających, jeśli jest taka potrzeba;
- popierać informacje słowne tekstem pisanym albo obrazem, ilustracją, filmem;
- przedstawiać nowe pojęcia w sposób możliwie najbardziej konkretny;
- powtarzać polecenia, sprawdzać stopień zrozumienia polecenia, czekać aż uczeń rozpocznie pracę;
- używać krótkich zdań i podawać jasne instrukcje;
- zachęcać ucznia, by w razie potrzeby prosił o powtórzenie, uproszczenie czy zapisanie polecenia;
- używać prostego i jednoznacznego języka;
- kreatywnie wykorzystywać zainteresowania ucznia np. angażować go do działań muzycznych takich jak śpiew w chórze, czy gra na instrumencie;
- często stosować tzw. pozytywne wzmocnienia: pochwały nagradzanie;
- dzielić zadania na wieloetapowe krótsze części;
- sprawdzać wiedzę ucznia w formie jaką preferuje (np. zamiast śpiewać piosenkę może powiedzieć jej tekst);

Uczniowie z Autyzmem

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- zminimalizowanie lub całkowite wyeliminowanie elementów rozpraszających;
- używanie słuchawek wygłuszających, jeśli jest taka potrzeba;
- posadzenie ucznia blisko nauczyciela;
- zachowanie schematu pracy i stałości działań edukacyjnych (np. zajmowanie tej samej ławki lub stolika podczas zajęć);
- opracowanie planu codziennych zajęć i każdorazowe zapoznanie z nim ucznia;
- wcześniejsze informowanie o zmianach np. w rozkładzie zajęć lekcyjnych, uprzedzanie o zastępstwach na lekcjach, wyjściach, wizytach nowych osób. Informowanie, w jaki sposób trzeba się zachować w nowej sytuacji;
- wyraźne zaznaczanie końca określonej aktywności, zabawy, zadania, zanim przejdzie się do następnych;
- kierowanie poleceń indywidualnie do dziecka (zwracanie się do niego po imieniu; właściwe używanie zaimków osobowych Ja i Ty);
- podczas rozmowy używanie prostego i jednoznacznego języka;
- wyjaśnianie metafor i przenośni, wyrazów bliskoznacznych, żartów lub dowcipów użytych podczas prowadzenia lekcji;
- popieranie informacji słownej gestami, mimiką;
- uzupełnianie rysunkiem, zdjęciem, filmem lub modelem przekazywanych podczas lekcji treści abstrakcyjnych;
- w razie potrzeby wydłużanie czasu przeznaczonego na wykonywanie poszczególnych zadań i prac pisemnych;
- dzielenie trudniejszego lub dłuższego zadania na kilka części;
- sprawdzanie zrozumienia czytanego tekstu poprzez zadawanie dodatkowych pytań: Co się wydarzyło? Gdzie? Kiedy? Dlaczego? itp.;
- wykorzystywanie wąskich zainteresowań i fachowej wiedzy ucznia podczas prowadzenia lekcji;
- w sytuacji wzburzenia lub zdenerwowania umożliwienie pobytu w spokojnym, cichym miejscu np. bibliotece, gabinecie pedagoga;
- ignorowanie i niereagowanie na zachowania prowokacyjne (np. płacz, plucie, krzyk). Dziecko powinno wykonać wyznaczone zadanie pomimo takich zachowań;
- częste przypominanie o normach i zasadach funkcjonowania społecznego oraz chwalenie i nagradzanie za ich przestrzeganie;
- niezadawanie pytań "dlaczego to zrobiłeś?", ale opisywanie co nam się nie podoba w zachowaniu, czego

oczekujemy i nazywanie emocji;

- opracowanie sposobów radzenia sobie z emocjami w kategorii akceptowane - nieakceptowane.

Uczniowie z niepełnosprawnością ruchową, w tym afazja

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- przystosować otoczenie klasowe ograniczając ilość przeszkód (np. podczas nauki tańca);
- w przypadku nieczytelnego pisma umożliwienie uczniowi wykorzystywania komputera do sporządzania notatek i pisanie prac;
- w sytuacji, kiedy uczeń nie może sporządzać notatek samodzielnie lub na komputerze przygotowanie dla niego skróconej notatki z rysunkami i schematami;
- wydłużyć czas przeznaczony na wykonywanie danego zadania;
- z uwagi na szybszą męczliwość i trudność w koncentracji uwagi organizować przerwy przeznaczone na odpoczynek;
- podczas oceniania dostrzegać wysiłek włożony w wykonywane zadanie;
- zachęcać do współpracy w grupie;
- w przypadku dziecka z afazją obserwować, słuchać i podążać za dzieckiem;
- umożliwić fonogestykę w przypadku problemów ze śpiewem;
- nie wywoływać do tablicy, jeśli uczeń ma trudności z poruszaniem się;
- wydłużyć czas na odpowiedź ustną.

Uczeń zdolny

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- stosować Indywidualne formy pracy na lekcji,
- umożliwiać poszerzanie wiedzy poprzez udział w formach rozwoju zainteresowań (chór szkolny, zespół instrumentalny, szkoła muzyczna);
- przygotować do konfrontacji posiadanej wiedzy z wymaganiami konkursowymi;
- różnicować obszerność i terminowość prac;
- poszerzać treści programowe z muzyki;
- zwiększyć wymagania edukacyjne;
- przydzielanie trudniejsze zadania podczas pracy grupowej lub indywidualnej (np. wykonanie partii solowej utworu, prezentacja – samodzielne przygotowanie fragmentu lekcji);
- stwarzać sytuacje wyboru zadań, ćwiczeń o większej skali trudności, lub prac dodatkowych (np. własne kompozycje, recenzje z koncertów itp.);
- różnicować stopień trudności prac klasowych i domowych;
- przydzielać specjalne role np. asystent, konferansjer koncertu itp.;
- powierzyć współorganizację konkursów wiedzy muzycznej – etap szkolny;
- umożliwić przygotowanie projektu, czyli dłuższej formy umożliwiającej przeprowadzenie badań i analizy ciekawego zadania (np. przeprowadzenie wywiadu ze znanym muzykiem).